

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. นครหลวงกรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญสัมพันธ์, 2515.

โกเมศ สันทรโกษ. "การประเมินผลการเรียนการสอน." เอกสารการเลื่อนขั้นวิชาประถมศึกษา
วิชาชีพศึกษาคำลัด. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร :
ฝ่ายการพิมพ์ มสธ., 2526.

ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

ชาญชัย อินทรประวัตติ. วิธีสอนทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2522.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "การจัดระบบและการวางแผนการสอน." เอกสารการเลื่อนขั้นวิชา
ประถมศึกษาวิชาชีพศึกษาคำลัด. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร :
ฝ่ายการพิมพ์ มสธ., 2526.

_____. "สื่อการสอนกับนักเรียนมัธยมศึกษา." เอกสารการเลื่อนขั้นวิชาสื่อการสอนระดับ
มัธยมศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายการพิมพ์
มสธ., 2525.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. บันทึกค้นคว้าภาษาไทย. พระนคร : กรุงเทพมหานคร, 2515.

_____. เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทย. ภาควิชามัธยมศึกษา ปริญญาตรี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ. ประกาศเรื่อง การสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาของ
รัฐ, 2526.

ธนู แลวงศักดิ์. "ข้อคิดในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร." วิทยากร. 10 ธันวาคม 2513.

บรรเทา กิตติศักดิ์. "การนิเทศการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา." เอกสารการเลื่อนขั้นวิชา
การสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : ฝ่าย
การพิมพ์ มสธ., 2526.

- ประภาพรธรรม ล้วรรณน้อย. "กิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา." เอกสารการเลื่อน
ชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนมัธยมศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์ มลธ., 2524.
- ประกาศี สือฮาไพ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพาณิช,
2524.
- พวลี หันนาคนิหาร. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนต, 2522.
- ไพฑูริย์ สีนลาธัน. "พฤติกรรมกรรมการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา." เอกสารการเลื่อนชุดวิชา
การสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: ฝ่าย
การพิมพ์ มลธ., 2526.
- ภิญโญ สารธ. หลักการศึกษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภา, 2521.
- ภิญโญ สารธ. การบริหารการศึกษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2514.
- รัญจวน อินทรกำแหง. การเลือกหนังสือ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2520.
- รุ่งกิวา จักรกร. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองธรรม, 2527.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองธรรม, 2523.
- วชิระ อินทรอุดม. "แหล่งสื่อการสอนในชุมชน." เอกสารการเลื่อนชุดวิชาสื่อการสอนระดับ
มัธยมศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์
มลธ., 2525.
- วินัย เกษมเศรษฐ. "การนิเทศการศึกษาในทศวรรษหน้า." ในเอกสารประกอบคำบรรยาย
ภาควิชาบริหาร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- วนิดา จงประสิทธิ์. สื่อการสอนในการสอนมัธยม. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพาณิช, 2526.
- ศิริวรรณ ศิริพล. "การจัดกิจกรรมการเรียน." เอกสารการเลื่อนชุดวิชาประสับการณวิชาชีพ
ศึกษาค่าสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์
มลธ., 2527.
- ศึกษาริการ, กระทรวง. คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
พ.ศ. 2520. กรุงเทพมหานคร: จงเจริญการพิมพ์, 2520.
- ศรีสุดา จริยากุล. "สื่อการสอนภาษาไทย." เอกสารการเลื่อนชุดวิชาสื่อการสอนระดับ
มัธยมศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์
มลธ., 2525.

สำนึกศึกษา, กรม. เอกสารโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก. 2524-2527.

ส้มเขาวัว เนตรประเสริฐ. "การผลิตและการใช้สื่อการสอน." เอกสารการสอนชุดวิชา
ประสบการณ์วิชาศึกษาคำศัพท์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร:
ฝ่ายการพิมพ์ มสธ., 2526.

ส้มถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อักษรปฐกิต,
2525.

ส้มพร มั่นตะสุดตร. การสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2526.

ส้มศักดิ์ สินธุรเวชญ์และฉันทิมา พรหมโชติกุล. "การประเมินผลการเรียนวิชาภาษาไทย."
เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์ มสธ.,
2525.

สุจินต์ วิศว์ธรรานนท์. "การพัฒนาการสอนของครูมัธยมศึกษา." เอกสารการสอนชุดวิชา
พฤติกรรมการสอนมัธยมศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร:
ฝ่ายการพิมพ์ มสธ., 2524.

สุจิตต์ เพียรชอบ. "การใช้หลักสูตรและวลีหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา."
เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์ มสธ.,
2525.

สุจิตต์ เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพ-
มหานคร: ไทยวัฒนาพานิช. 2523.

สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2518.

สุภาพ วาดเขียน และอรพินธ์ โกชนดา. การประเมินผลการเรียนการสอน. กรุงเทพ-
มหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2520-
2524 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2520.

ส้าเกา วรางกูร. "สื่อการศึกษา" เอกสารหมายเลข 3. ม.ป.ท. (อัดสำเนา), 2528.

อนันต์ ศิริโสภาก. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช,
2525.

บทความ

จินตนา ไบกาอุย. "หนังสือเรียนที่ไม่ใช่แบบเรียน." ประชาศึกษา 28 (20 มีนาคม 2522).
หน้า 36.

ระประณีย์ นาครทรรพ. "การสอนภาษาไทยให้สนุก." จุลสารภาษาไทย 5. 2516.
หน้า 10-14.

วิชากร, กรม. "การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอน." ในเอกสารการอบรมวิจัยการปฏิบัติการ
ครั้งที่ 3-4. เอกสารลำดับที่ 31/2525. (ฮัดสำเนา).

วิชากร, กรม. "โสตทัศนูปกรณ์ทางการศึกษา." เอกสารหมายเลข 2-3. ม.ป.ท.
(ฮัดสำเนา), 2525. หน้า 38.

วิชากร, กรม. "การนิเทศภายใน." ในเอกสารการอบรมการนิเทศ. เอกสารลำดับที่
18/2527. (ฮัดสำเนา).

สุจริต เพียรชอบ. "จากหลักสู่ตราบไปสู่กลวิธีการสอน." เอกสารหมายเลข 1-4. ม.ป.ท.
(ฮัดสำเนา).

อัฉรธา ประไพตระกูล. "ครูกับหลักสู่ตราบใหม่." วารสารครูค่าสตร์ 8. (พฤศจิกายน-
ธันวาคม 2521). หน้า 82-84.

วิทยานิพนธ์

ฉิรภา ลิมปเลิศเสถียร. "การนำหลักสู่ตราบวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับ
พุทธศักราช 2524 ไปใช้ในโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

จุไรรัตน์ หมั่นพงษ์สถาพร. "การติดตามผลการนิเทศการศึกษาวิชาภาษาไทยในโรงเรียน
มัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

ชานาญ ม่วงศรีศักดิ์. "ความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสู่ตราบมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูภาษาไทย ในเขตการศึกษา 8." วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

- อุสึ ฮิซวาลกิจ. "โครงการ เล่นอ เพื่อสัจกิจกรรม เล่มทักษะภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิต-วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ดวงรัตน์ อุทเธริญ. "การวิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาภาษาไทยชุดวรรณวิจักษ์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ตติยา โสรัสสุชะโต. "ความต้องการการนิเทศของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครู." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- นวลทิพย์ รักษาทรัพย์. "การศึกษาการเรียนการสอนภาษาไทย โดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
- บุษรินทร์ พันธ์มขาว. "การใช้สื่อการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ในเขต กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ปทุม พงษ์สุชาติ. "การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาประวัติศาสตร์วัฒนธรรมคดีประโยคมัธยมศึกษา ตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ประสม นนทลัวร์ธ. "การศึกษาการเรียนการสอนภาษาไทย โดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทยชุด ทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมศึกษา เขตการศึกษา 3." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- ปองจิต อ่อนเผ่า. "ปัญหาการ วัดและประเมินผลการ เรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิต-วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- พรทิพย์ กอสุวรรณ. "เปรียบเทียบความคิดความเห็นของครูภาษาไทยในเขตกรุงเทพมหานคร กับ เขตการศึกษา 12 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

- พรสวรรค์ วงศ์วิโลทอง. "ปัญหาการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง. "การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ต่อด้านรางวัลพระราชทาน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- พีธี ล่ายสิทธิ์. "การศึกษาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย โดยใช้หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2523.
- พธยา ฐิติเพ็ญ. "กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ลลิตย ชนะชัย. "การศึกษาการเรียนการสอนภาษาไทย โดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต การศึกษา 11." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2524.
- ล่อมลักษณ์ ฝุดหอม. "โปรแกรมการคัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ล่ฆาน บุญสัน. "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย, 2524.
- ลู่ชาติ วงศ์สุวรรณ. "ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและผู้บริหาร เกี่ยวกับการใช้ หลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

อุบลรัตน์ ต๊ะปิ่นตา. "การศึกษาการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้หนังสือเรียนภาษาไทยชุด
ทักษะขั้นต้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 7." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2524.

ภาษาอังกฤษ

Blount S. N., and Klausmeier, J.H. Teaching in Secondary School. New
York: Harper and Row Publishers, 1968.

Butchko, Karen Scherer. "Use of Reading Strategies in Secondary
Content Area Classrooms." Dissertation Abstracts International.
42 (August, 1981): 621-A.

Clark, Leonard H., and Starr, Irvings. "Selecting a Textbook."
Secondary School Teaching Methods, 3rd Ed. New York: M.C.
Millan Publishing Co., 1976.

Frasier, Willard George. An Introduction to the Study of Education,
New York: Harper and Row Publishers, 1965.

Hall, Walter Lawrance. "An Evaluation of a Competency Based Remedial
Reading Program-Prescription Learning." Dissertation Abstracts
International. 42 (August, 1980): 629-A.

John, Freund E. Statistics a First Course. 3rd Ed. New York:
Prentice-Hall, Inc., 1970.

Maxwell, C.R. The Selection of Textbooks. New York: Houghton Mifflin
Company, 1951.

Miller, Franklin A. ; Moyer, James H.; and Patrick, Robert B. Planning
Student Activities. Engle Wood, Cliffs eds. New-Jersey:
Prentice Hall, Inc., 1956.

Shores, Louis. Instructional Materials: An Introduction for Teachers
New York: The Ronald Press., Co., 1960.

Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice New York:
Harcourt, Brace and World Inc. , 1962.

Torrance, Paul E. Guiding Creative Talent. Engle Wood, Cliffs eds.
New Jersey:Prentice Hall, Inc., 1962.

הכנת

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธสาร	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมพร แห่งพิพัฒน์	ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เนาวรัตน์ ทรงวิทยา	ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูนครปฐม
4. อาจารย์สมาน บุญล้ำ	ศึกษานิเทศก์ 5 เขตการศึกษา 1
5. อาจารย์วาณิช ประทุมพันธ์	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบัวปากท่าวิทยานครปฐม โครงการ คปล.

ภาคผนวก ข

รายชื่อ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในโครงการปรับปรุง โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร

ส่วนกลาง

1. โรงเรียนไพธสารพิทยากร

เขตการศึกษา 1

1. โรงเรียนบ้านหลวงวิทยา	5. โรงเรียนคลองสิบสามวิทยา
2. โรงเรียนปรกแก้ววิทยา	6. โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา
3. โรงเรียนบัวปากท่าวิทยา	7. โรงเรียนกุศลวิทยา
4. โรงเรียนนนทกิจประชาอุปถัมภ์	8. โรงเรียนหลักสองฝั่งเสริมวิทยา

เขตการศึกษา 2

1. โรงเรียนลำพญาประชานุเคราะห์	10. โรงเรียนสุศิรินทรวิทยา
2. โรงเรียนจันทร์ประภัสสรณ์อนุสรณ์	11. โรงเรียนวังกะพ้อวิทยาคม
3. โรงเรียนนิคมวัฒนวิทย์	12. โรงเรียนแม่ลานวิทยา
4. โรงเรียนนิคมธารโดวัฒนาวิทย์	13. โรงเรียนศิริราษฎร์สามัคคี
5. โรงเรียนนุกิตประชาอุปถัมภ์	14. โรงเรียนยามีวรรณาวิทยา
6. โรงเรียนสวนพระยาวิทยา	15. โรงเรียนไม้แก่นกิตติวิทย์
7. โรงเรียนเรียงราษฎร์อุปถัมภ์	16. โรงเรียนทุ่งยางพิทยาคม
8. โรงเรียนร่มเกล้า	17. โรงเรียนควนโคนวิทยา
9. โรงเรียนศรีวารินทร์	18. โรงเรียนท่าแพผดุงวิทย์

เขตการศึกษา 3

1. โรงเรียนป่าดงศึกษา	5. โรงเรียนน้ำรอบวิทยา
2. โรงเรียนตะพานวิทยา	6. โรงเรียนท่าสะท้อนวิทยา
3. โรงเรียนเคียนซาวิทยาคม	7. โรงเรียนนาสักวิทยา
4. โรงเรียนเขาพนมแบกศึกษา	8. โรงเรียนพะโต๊ะวิทยา

เขตการศึกษา 4

1. โรงเรียนลันตาราชประชาอุทิศ	4. โรงเรียนคลองหินพิทยาคม
2. โรงเรียนลำทับประชานุเคราะห์	5. โรงเรียนเกาะยาววิทยา
3. โรงเรียนตะกั่วทุ่งงานทวิศึกษา	6. โรงเรียนทุ่งมะพร้าววิทยา

เขตการศึกษา 5

1. โรงเรียนคอนคั้งวิทยา	14. โรงเรียนเขาย้อยวิทยา
2. โรงเรียนวัดสันติการาม	15. โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา
3. โรงเรียนทองผาภูมิวิทยา	16. โรงเรียนวชิรธรรมโสภิต
4. โรงเรียนนิวิฐราชกุลอุปถัมภ์	17. โรงเรียนบางตะบูนวิทยา
5. โรงเรียนเขาสามลึบทาน "ปูลลืออนุสรณ์"	18. โรงเรียนโคกคหวงวิทยา
6. โรงเรียนหนองรีประชานอมิตร	19. โรงเรียนทวยทรายประชาสรรค์
7. โรงเรียนอุคมสิทธิศึกษา	20. โรงเรียนหนองหญ้าปล้องวิทยา
8. โรงเรียนเลาขวัฏราชกุลบำรุง	21. โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา
9. โรงเรียนท่ากระดานพิทยาคม	22. โรงเรียนคลังชั้นวิทยา
10. โรงเรียนอ่าวน้อยวิทยาคม	23. โรงเรียนอุ้มทองศึกษาลัย
11. โรงเรียนปากน้อปราณวิทยา	24. โรงเรียนทุ่งคลีโคกช้างวิทยา
12. โรงเรียนหัวหินพิทยาคม	25. โรงเรียนบ่อกรูวิทยา
13. โรงเรียนหนองพลับวิทยา	26. โรงเรียนบ่อสุพรรณวิทยา

เขตการศึกษา 6

1. โรงเรียนดงตาลวิทยา	9. โรงเรียนปากกรานพิทยา
2. โรงเรียนบ้านเบิกวิทยาคม	10. โรงเรียนหนองน้ำส้มวิทยาคม
3. โรงเรียนบางกะปิปานเลิศวิทยา	11. โรงเรียนวังน้อย "พนมยงค์วิทยา"
4. โรงเรียนสระโบสถ์วิทยาการ	12. โรงเรียนท่าหลวงวิทยานุกูล
5. โรงเรียนโคกเจริญวิทยา	13. โรงเรียนอุคมศีลวิทยา
6. โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม	14. โรงเรียนท่าช้างวิทยาคม
7. โรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม	15. โรงเรียนวัดโพธิ์หักไ้
8. โรงเรียนเนินขามรัฐประชานุเคราะห์	"เวฬุพันธ์อนุสรณ์"

16. โรงเรียนคชสิทธิ์กิตติคุณวิทยาคม	22. โรงเรียนวิเศษไชยชาญวิทยาคม
17. โรงเรียนพระพุทธบาท"พลาณกุลพิทยา"	23. โรงเรียนไผ่ม่วงวิทยา
18. โรงเรียนหนองโคนวิทยา	24. โรงเรียนรั้วหัววิทยาคม
19. โรงเรียนโคกกระท้อนกิตติวุฒิวทยา	25. โรงเรียนโพธิ์ทองวิทยาคม
20. โรงเรียนคอนทุดวิทยา	26. โรงเรียนตลุกคู่วิทยาคม
21. โรงเรียนหัวไผ่	27. โรงเรียนทุ่งโพธิ์วิทยา

เขตการศึกษา 7

1. โรงเรียนนาบัววิทยา	13. โรงเรียนอุดมปัญญาประชาชน เคราะห์
2. โรงเรียนชุมแสงสงคราม "อุครคณาธิปไตย"	14. โรงเรียนวัง เมืองชลประสิทธิ์วิทยาคม
3. โรงเรียนประชาสง เคราะห์วิทยา	15. โรงเรียนหนองโพวิทยา
4. โรงเรียนโกสัมพวิทยา	16. โรงเรียนหนองกรดพิทยาคม
5. โรงเรียนวังแขมวิทยาคม	17. โรงเรียนวังกรดพิทยา
6. โรงเรียนวังหินกิตติวิทยาคม	18. โรงเรียนวังสำโรงวังหัว
7. โรงเรียนท่าสองยางวิทยาคม	19. โรงเรียนห้วยพุก
8. โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม	20. โรงเรียนพิบูลธรรม เวกวิทยา
9. โรงเรียนยกกระบัตตวิทยาคม	21. โรงเรียน เมืองราดวิทยาคม
10. โรงเรียนอุ้มผางวิทยาคม	22. โรงเรียนศรีเทพ
11. โรงเรียนหัวคองราชบุรีพรหมภรณ์	23. โรงเรียนวังพิรุณพิทยาคม
12. โรงเรียนทับกฤชพัฒนา	24. โรงเรียนบ้านไร่พิทยาคม

เขตการศึกษา 8

1. โรงเรียนสะเมิงพิทยาคม	6. โรงเรียนดู่พงษ์พิทยาคม
2. โรงเรียนออนเหนือ	7. โรงเรียนบ้านหลวงวิทยาคม
3. โรงเรียนสองแคววิทยาคม	8. โรงเรียนนาหมื่นพิทยาคม
4. โรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม	9. โรงเรียน เชียงม่วนวิทยาคม
5. โรงเรียนแม่ตื่นวิทยาคม	10. โรงเรียนเวียงเทพวิทยา

11. โรงเรียนขุนยวมวิทยา	15. โรงเรียนประชาราชาวิทยา
12. โรงเรียนเมืองปานวิทยา	16. โรงเรียนท่าศาลบ้านธิวิทยา
13. โรงเรียนแม่สันวิทยา	17. โรงเรียนทุ่งหัวช้างพิทยาคม
14. โรงเรียนเวียงมอกวิทยา	

เขตการศึกษา 9

1. โรงเรียนโนนเมืองวิทยาคาร	10. โรงเรียนเชียงกลมวิทยา
2. โรงเรียนยางหล่อวิทยาคาร	11. โรงเรียนนาแก้ววิทยา
3. โรงเรียนภูพานวิทยา	12. โรงเรียนภูเรือวิทยา
4. โรงเรียนไตรคามวิทยา	13. โรงเรียนภูหลวงวิทยา
5. โรงเรียนโนนสะอาดวิทยาคาร	14. โรงเรียนภูค เรือคำพิทยาคาร
6. โรงเรียนปากชมวิทยา	15. โรงเรียนภูริทัตต์วิทยา
7. โรงเรียนโพธิพิทยาคม	16. โรงเรียนโคกคอนวิทยา
8. โรงเรียนกุสุมาลัยพิทยาคม	17. โรงเรียนสังคมิวิทยา
9. โรงเรียนโพธิแสนวิทยา	

เขตการศึกษา 10

1. โรงเรียนหนองบัวสามัคคีวิทยา	8. โรงเรียนน่านกพิทยาคม
2. โรงเรียนสหธาศึกษา	9. โรงเรียน โพนสวรรค์ราษฎร์พัฒนา
3. โรงเรียนไร่ไค้พิทยาคม	10. โรงเรียนดงหลวงวิทยา
4. โรงเรียนศรีน้ำศึกษา	11. โรงเรียนภูจานพิทยาคม
5. โรงเรียนเอ็ดใหญ่พิทยา	12. โรงเรียนนุ่งคำวิทยา
6. โรงเรียนคำเคยอุปถัมภ์	13. โรงเรียนดงมะไฟพิทยาคม
7. โรงเรียนพระทองสามัคคีวิทยา	14. โรงเรียนหนองผึ้งวิทยาคาร

เขตการศึกษา 11

1. โรงเรียนช่องแมววิทยาคม	7. โรงเรียนโนนสมบูรณ์วิทยา
2. โรงเรียนวังไม้แดงพิทยาคม	8. โรงเรียนบ้านเหลื่อมพิทยาศรค์
3. โรงเรียนบึงพะไล	9. โรงเรียนโนนคล้อวิทยา
4. โรงเรียนศรีสุขวิทยา	10. โรงเรียนหนองสังข์วิทยายน
5. โรงเรียนสมเด็จพระธีรญาณมุนี	11. โรงเรียนเมืองบัววิทยา
6. โรงเรียนจรเข้หินสังข์กิจวิทยา	12. โรงเรียนสหมิตรพิทยาคม

เขตการศึกษา 12

1. โรงเรียนผาฉัตรวิทยา	9. โรงเรียนอดุทยาศาสนกิจศึกษา
2. โรงเรียนราชสาส์นวิทยา	10. โรงเรียนบ้านวังตะเคียนวิทยา
3. โรงเรียนบางกะจะ	11. โรงเรียนศรีรักษักราษฎร์บำรุง
4. โรงเรียนโป่งน้ำร้อนวิทยาคม	12. โรงเรียนโคกบึงวิทยาคม
5. โรงเรียนหนองริมงคลสุขสวัสดิ์	13. โรงเรียนสุวรรณวิทยา
6. โรงเรียนพานทอง	14. โรงเรียนวัดพรหมณีประสิทธิ์
7. โรงเรียนหนองใหญ่ศิรวิรวาทวิทยา	15. โรงเรียนชัยนวกแก้ววิทยา
8. โรงเรียนวัดป่ามะไฟ	16. โรงเรียนเมืองนครนายก

ภาคผนวก ค

โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก (โครงการ คปล.)

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เป็นส่วนหนึ่งของโครงการในหลายโครงการของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งเน้น ในการพัฒนาและติดตามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ประวัติความเป็นมา

ตามนัยแห่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 เกี่ยวกับนโยบายการศึกษาของรัฐ "รัฐพึงสนับสนุนให้การศึกษาในแต่ละสถานศึกษา มีคุณภาพทัดเทียมกันไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะตั้งอยู่ ณ ที่ใด โดยให้มีการจัดวางและวางมาตรการปรับปรุงส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา ของรัฐ ของท้องถิ่นและของเอกชน ให้มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าตามที่กำหนด" และในแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกลยุทธ์ที่จะจัดการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อเป็นพื้นฐานและเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศ อันจะก่อให้เกิดความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาติ โดยยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ที่สคัญประการหนึ่ง ไว้คือ "เพื่อเร่งรัดพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเสมอภาคยิ่งขึ้น" โรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็กมีข้อจำกัดเกี่ยวกับบุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ที่จะสนับสนุน จัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานอยู่เป็นอันมาก เมื่อเทียบกับโรงเรียนมัธยมศึกษาอื่น ๆ จึงต้องมีการพัฒนาเพื่อมุ่งช่วยในการแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ และส่งเสริมให้โรงเรียนมัศึกษามี คุณภาพเท่าเทียมกัน

ความหมายและขอบข่ายของปัญหา

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก (โครงการ คปล.) หมายถึง โรงเรียนที่โคข่าและอยู่ในสภาพที่ขาดแคลน ศักยภาพทางเศรษฐกิจ ของชุมชนต่ำมาก โรงเรียนมีความหวังที่จะได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนน้อย

กรมสามัญศึกษาได้ติดตามและศึกษาสภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตั้งแต่ช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) สิ่งที่พบแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวนไม่น้อย แม้จะจัดตั้งมาเป็นเวลานานหลายปี แต่ปริมาณนักเรียนมีการขยายในระดับน้อยมาก และเป็นไปอย่างเชื่องช้า และบางโรงเรียนกลับลดลงอย่างเห็นได้ชัด ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอื่นมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และจากการศึกษาถึงสาเหตุพบว่า สภาพทางเศรษฐกิจของประชากรที่โรงเรียนตั้งอยู่ รวมทั้งความค้ำยคุณภาพของโรงเรียน เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้นักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหมดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้น โดยเหตุของการขาดแคลนทุนทรัพย์ ส่วนนักเรียนที่ครอบครัวมีฐานะดีก็จะส่งนักเรียนไปเรียนในโรงเรียนมัศึกษาระดับอื่นที่มีคุณภาพทางการศึกษาคือว่า ปัญหาทางวิชาการและการจัดการเรียนการสอนที่พบในโครงการพอประมาณได้ คือ

1. เอกสารหลักสูตรมีน้อยชุด และไม่สะดวกแก่การใช้
2. ครูแต่ละคนสอนหลายวิชา และมีงานที่ต้องทำอื่น ๆ มาก เช่น งานธุรการ งานวิชาการ งานกิจกรรม งานปกครอง เป็นต้น
3. โรงเรียนขาดอาคารที่ดี ทำให้เกิดสิ่งรบกวนต่อการจัดสภาพการเรียนการสอนมาก
4. โรงเรียนส่วนมากยังไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ และอยู่ในถิ่นทุรกันดาร
5. ปัญหาการเคลื่อนย้ายของบุคลากรมีน้อย ทำให้ขาดครูในบางสาขาวิชา
6. โรงเรียนขาดแคลนครูสนับสนุนการสอน เช่น เจ้าหน้าที่โสต นະแนว

เป้าหมายของการปรับปรุงโรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

การกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) กรมสามัญศึกษาได้กำหนดโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กเข้าไว้ในแผนด้วย ทั้งนี้โดยหวังว่าจะได้งบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อนำมาใช้ในโครงการนี้โดยเฉพาะ ในการอนุมัติแผนฯ ปรากฏว่าโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ได้รับการเห็นชอบ แต่ให้ใช้เงินในงบประมาณปกติของกรมสามัญศึกษา ในส่วนการดำเนินงานการมัธยมศึกษา มาเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการ

การศึกษาเพื่อการกำหนดรูปแบบและวิธีการดำเนินงานโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ได้เริ่มกระทำมาตั้งแต่ตอนต้นแผนการพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 จนกระทั่ง

มีผลในทางปฏิบัติในปีการศึกษา 2527 และจะดำเนินการต่อไปจนถึงปีการศึกษา 2529 โดยมี โรงเรียนในโครงการทั้งสิ้น 240 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 รุ่น คือ

1. โรงเรียนในโครงการรุ่นที่ 1 จำนวน 83 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา ดังนี้

เขตการศึกษา 2	จำนวน	20	โรงเรียน
เขตการศึกษา 3	จำนวน	8	โรงเรียน
เขตการศึกษา 9	จำนวน	19	โรงเรียน
เขตการศึกษา 10	จำนวน	21	โรงเรียน
เขตการศึกษา 11	จำนวน	15	โรงเรียน

เหตุผลในการจัดโรงเรียนเข้ารุ่นที่ 1 คือ

1.1 ท้องที่ในเขตการศึกษา 2 อยู่ติดชายแดนประเทศมาเลเซีย ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม รายได้โดยเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ รัฐบาลได้เร่งรัดพัฒนาท้องที่นี้เป็นกรณีพิเศษ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของการมัธยมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยตรงค้ำให้ประชาชนมีความศรัทธาและส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐเพิ่มมากขึ้น

1.2 ท้องที่ในเขตการศึกษา 3 9 10 11 ในบางจุดทางราชการกำหนดเป็นพื้นที่ทุรกันดาร ประชาชนมีรายได้น้อย ส่วนใหญ่ไม่สามารถจะอุดหนุนให้บุตรหลานได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเต็มที่ จึงจำเป็นต้องพิจารณาปรับปรุงคุณภาพของการมัธยมศึกษาให้เหมาะสมเป็นแห่ง ๆ ไป เพื่อจะได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐให้มากขึ้น

2. โรงเรียนในโครงการรุ่นที่ 2 จำนวน 86 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา ดังนี้

เขตการศึกษา 6	จำนวน	32	โรงเรียน
เขตการศึกษา 7	จำนวน	30	โรงเรียน
เขตการศึกษา 8	จำนวน	24	โรงเรียน

เหตุผลในการจัดโรงเรียนเข้ารุ่นที่ 2 คือ

2.1 ท้องถิ่นในเขตการศึกษา 6 7 8 มีจุดที่กันดารบางเบา รายได้ของประชาชน โดยเฉลี่ยพอใช้

2.2 ประชาชนไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียน จึงต้องมีการรณรงค์

3. โรงเรียนในโครงการรุ่นที่ 3 จำนวน 71 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา ดังนี้

เขตการศึกษา 1 จำนวน 12 โรงเรียน

เขตการศึกษา 4 จำนวน 8 โรงเรียน

เขตการศึกษา 5 จำนวน 30 โรงเรียน

เขตการศึกษา 12 จำนวน 20 โรงเรียน

ส่วนกลาง จำนวน 1 โรงเรียน

เหตุผลในการจัดโรงเรียนเข้ารุ่นที่ 3 คือ

3.1 ประชาชนยังมีรายได้น้อย ไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียน

3.2 ประชาชนไม่ศรัทธาในโรงเรียนขนาดเล็ก

การดำเนินงานของโครงการ คปล.

การดำเนินงานของโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก (โครงการ คปล.) มีการดำเนินการ ดังนี้

1. โรงเรียนในโครงการ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเปิดสอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีปริมาณห้องเรียนเป็น 1.1.1 , 2.2.2 , 3.3.3 , 4.4.4 ในมีสุดท้ายของแผน รวมทั้งสิ้น 240 โรงเรียน

2. การปรับปรุงโรงเรียน จัดสรรงบประมาณแก่โรงเรียนในโครงการ คปล. ให้มีอาคารเรียน อาคารประกอบ วัสดุครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การศึกษาให้เพียงพอ เพื่อการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรม การจัดกิจกรรม รวมทั้งการปรับปรุงในด้านแสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้ และสภาพบริเวณของโรงเรียน

3. การช่วยเหลือนักเรียน จัดสรรงบประมาณและระดมทุนจากภาคเอกชน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองนักเรียน ในลักษณะของการงดเว้นการเก็บเงินบำรุงการศึกษา และการจัดหนังสือเรียนให้นักเรียนยืมเรียน

4. การปรับปรุงบุคลากร จัดอัตราค่าจ้างครูให้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ คปล. โดยเกณฑ์ซึ่งกำหนดขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้ครบถ้วนทุกสาขา วิชาการรวมทั้งการพัฒนาบุคลากรที่โรงเรียนมีอยู่ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานของกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก (โครงการ คปล.) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ กรมสามัญศึกษาได้กำหนดแนวในการดำเนินงาน ทั้งของกรมสามัญศึกษาและของโรงเรียนในโครงการฯ ไว้เป็น 6 เรื่อง คือ

1. เรื่องการรณรงค์เพื่อให้นักเรียนมาเรียนมากขึ้น
2. เรื่องการประเมินฐานะผู้ปกครอง เพื่อยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา
3. เรื่องการจัดหนังสือให้ยืมเรียน
4. เรื่องรูปแบบการจัดโรงเรียนตามแผนเดิมรูป
5. เรื่องการจัดแผนการเรียนและการบริหารหลักสูตร
6. เรื่องการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นและความสัมพันธ์กับชุมชน

ความก้าวหน้าของโรงเรียนในโครงการ คปล.

กรมสามัญศึกษาได้ทำการศึกษาและสรุปผลคาดหวัง เมื่อสิ้นสุดโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก พอประมวลได้ คือ

1. โดยเฉลี่ยโรงเรียนจะรับนักเรียนเพิ่มขึ้นได้ 56% ของที่เคยรับอยู่เดิมหลังจากที่โรงเรียนเข้าโครงการฯ แล้ว

2. การดูแลเรื่องงบประมาณช่วยเหลือทางด้านอาคารเรียน กรมสามัญศึกษาจะจัดสรรให้หากมีนักเรียนเพิ่มขึ้น หากมีพอความจำเป็นอยู่แล้วก็จะจัดงบประมาณปรับปรุงให้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

3. การช่วยเหลือ เรื่องบุคลากร

4. มีการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพขึ้น

5. แนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีความสอดคล้องกับชุมชนมากขึ้น

คือการจัดการศึกษาต้องครบวงจร

ภาคผนวก ง

โครงการ คปล.

โครงการปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

1. กรมสามัญศึกษาได้กำหนดโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ในโครงการได้กำหนดในหลักการว่า
  - 1.1 จะปรับปรุงเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีชั้นเรียน ม.1 ม.2 ม.3
  - 1.2 โรงเรียนนั้นจัดตั้งมาแล้วตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 ขึ้นไป
  - 1.3 มีห้องเรียนรวมทั้งโรงเรียนเป็น 6,9,12
  - 1.4 มีจำนวนโรงเรียนในโครงการทั้งสิ้น 240 โรงเรียนทั่วประเทศ
2. วัตถุประสงค์ในการปรับปรุงโรงเรียน
  - 2.1 มุ่งเน้นที่จะปรับปรุงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม
  - 2.2 เรื่องการบริหารงานของโรงเรียน กรมมุ่งเน้นที่จะให้โรงเรียนได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท (มพช.) โดยให้ทำหน้าที่หลัก 3 ประการ คือ สอนนักเรียน สอนประชาชน และการให้บริการแก่ชุมชน
3. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กรมวางไว้ กรมได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ทั้งของกรมและของโรงเรียนในโครงการไว้เป็น 6 เรื่อง
  - 3.1 เรื่องการรณรงค์เพื่อให้เด็กเรียนมาเรียนมากขึ้น
  - 3.2 เรื่องการประเมินฐานะผู้ปกครองเพื่อยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา
  - 3.3 เรื่องการจัดหนังสือให้ยืมเรียน
  - 3.4 เรื่องรูปแบบการจัดโรงเรียนตามแผนเต็มรูป
  - 3.5 เรื่องการจัดแผนการเรียน และการบริหารหลักสูตร
  - 3.6 เรื่องการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นและความสัมพันธ์กับชุมชน

เรื่องที่ 1 การรณรงค์เพื่อให้นักเรียนมาเรียนมากขึ้น

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนที่จบ ป.6 ที่อยู่ในพื้นที่บริการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากขึ้น ในอัตราร้อยละ 50 ของนักเรียนที่จบ ป.6 แต่ละปี

2. แนวการดำเนินงาน

- การประชาสัมพันธ์
- องค์ประกอบในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์กับชุมชน
- วิธีการประชาสัมพันธ์
  - วิธีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนทั่วไป
  - วิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อการเพิ่มจำนวนนักเรียนให้ได้ตาม เป้าหมายของโรงเรียน
  - การเปิดโรงเรียน (Open Home)
  - การปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนในด้านการเรียนการสอน
  - จัดหาความช่วยเหลือให้แก่ นักเรียนที่มีปัญหา

3. สรุป

หลักการสำคัญในการรณรงค์เพื่อให้นักเรียน เข้าเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนต้องปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนให้ดี และเป็นที่เชื่อถือของชุมชน
กรมจะให้ความสนับสนุนตามขนาดของโรงเรียน
2. โรงเรียนควรดึงชุมชนเข้าสู่โรงเรียน โดยสร้างศรัทธาให้ชุมชนเห็นคุณค่า
และความสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องและร่วมให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ ครูใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษา พัฒนาการตำบล เกษตรตำบล พระสงฆ์ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน
4. ประชาสัมพันธ์ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียนต่อมัธยมศึกษาให้ผู้ปกครองเข้าใจ

4. ระยะเวลาดำเนินการ

- 4.1 การประชาสัมพันธ์โรงเรียน จะต้องดำเนินการตลอดทั้งปีอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- 4.2 การประสานงานกับโรงเรียนประถมศึกษา ควรเริ่มดำเนินการอย่างจริงจังตั้งแต่การเรียนที่ 2

เรื่องที่ 2 การประเมินฐานะผู้ปกครองเพื่อยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้โรงเรียนสามารถคัดเลือกนักเรียนที่สมควรได้รับการยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา
ได้ถูกต้องตรงตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

2. แนวการดำเนินงาน

2.1 หน้าที่ของกรมสามัญศึกษา

- 2.1.1 กำหนดแบบสำรวจความประสงค์ของนักเรียนที่จะขอรับความช่วยเหลือ
ในการยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางที่โรงเรียนจะนำไป
ปฏิบัติ
- 2.1.2 กำหนดข้อมูลที่จะใช้ประกอบการพิจารณา เพื่อโรงเรียนจะได้สร้างเกณฑ์
การตัดสิน ได้-ไม่ได้
- 2.1.3 จัดสรร เงินงบประมาณหรือ เงินที่ได้รับบริจาคไปให้โรงเรียน เพื่อทดแทน
เงินบำรุงการศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการยกเว้นตามอัตราการ เก็บเงิน
บำรุงการศึกษาของ โรงเรียนหลังจากที่ได้รับรายงานของ โรงเรียนแล้ว

2.2 หน้าที่ของโรงเรียน

- 2.2.1 เสนอชื่อ "คณะกรรมการพิจารณานักเรียนที่สมควรได้รับการยกเว้น
เงินบำรุงการศึกษา" ให้จังหวัดเป็นผู้แต่งตั้ง

คณะกรรมการ คณะที่ปรึกษา นายอำเภอ

ศธ.

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการดำเนินงาน

ผู้บริหารโรงเรียน

คณะครู-อาจารย์ 3-5 คน

ครูอาจารย์ที่โรงเรียนมอบหมาย

1 คน

คณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่ดังนี้

1. ปรับปรุงแบบสำรวจความประสงค์ขอความช่วยเหลือเพื่อยกเว้นเงินบำรุงการศึกษาของนักเรียนจากแบบของกคมให้ เป็นไปตามความต้องการของโรงเรียนหรือคณะกรรมการ
  2. จัดทำเกณฑ์การตัดสินได้-ไม่ได้
  3. จัดประชุมคณะที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงาน
  4. แจงผลการคัดเลือกให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ
  5. รายงานจำนวนนักเรียนที่ได้รับการยกเว้นเงินบำรุงการศึกษาไปให้
- กรมสามัญศึกษา เพื่อขอรับเงินทดแทนเงินบำรุงการศึกษาตามอัตราการเก็บเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน

2.3 หน้าที่ของนักเรียน

- 2.3.1 ขอแบบสำรวจจากโรงเรียน
- 2.3.2 ทำแบบสำรวจไปยื่นให้โรงเรียนในวันรับสมัครเข้าเรียนตามประกาศรับสมัครนักเรียนของโรงเรียน
- 2.3.3 นักเรียนเข้าสอบ/คัดเลือก ตามกำหนดการของโรงเรียน
- 2.3.4 นักเรียนฟังผลการสอบ/คัดเลือก และผลการพิจารณาที่ขอความช่วยเหลือเพื่อยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา
- 2.3.5 นักเรียนรายงานตัวตาม เวลาและสถานที่ที่โรงเรียนกำหนด

หมายเหตุ กรมจะจัดสรร เงินงบประมาณทดแทนเงินบำรุงการศึกษาให้โรงเรียนในโครงการในอัตราการเก็บเงินบำรุงการศึกษาต่ำสุดคือ หน่วยการเรียนละ 5 บาท ค่าวัสดุฝึกหน่วยการเรียนละ 5 บาท ค่าสุขภาพและค่าบำรุงห้องสมุด 40 บาท รวมเป็นเงินที่กรมจะจัดทดแทนให้นักเรียนคนละ 360 บาท/ปี (ภาคเรียนที่ 1 200 บาท และภาคเรียนที่ 2 160 บาท)

เรื่องที่ 3 การจัดหนังสือเรียนสำหรับนักเรียน

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีหนังสือเรียนทุกเล่มที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนสำหรับการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน
- 1.2 เพื่อให้ครูวางแผนการสอนให้นักเรียนค้นคว้าจากหนังสือที่จัดให้
- 1.3 เพื่อช่วยผู้ปกครองประหยัดค่าหนังสือเรียน
- 1.4 เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอบรมคนในแนวการของค่านิยมที่ถูกต้อง และคุณธรรมที่พึงประสงค์

2. แนวการดำเนินงาน

2.1 การจัดหาหนังสือและวัสดุครุภัณฑ์

- 2.1.1 กรมสามัญศึกษาจัดค่าวัสดุให้โรงเรียนเพื่อซื้อหนังสือสำหรับให้นักเรียนยืมเรียนในระยะเวลา 3 ปี

ปีงบประมาณ 2527 จัดให้คนละ 300 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ม. 1

ปีงบประมาณ 2528 จัดให้คนละ 300 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ม. 2

ปีงบประมาณ 2529 จัดให้คนละ 400 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ม. 3

- 2.1.2 โรงเรียนจัดเงิน บ.กศ. ของโรงเรียน หรือเงินค่าวัสดุที่กรมฯ จัดสรรให้ตามปกติ จัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์เพื่อการเก็บรักษาหนังสือ เช่น ตู้หรือชั้นใส่หนังสือ และอุปกรณ์บำรุงรักษาหนังสือให้มีสภาพคงทน เช่น พลาสติกสำหรับหุ้มปก เครื่องเย็บปก สว่านไฟฟ้า เข็มเย็บ และด้ายฟอก เป็นต้น

- 2.1.3 ในกรณีที่เงินค่าวัสดุเพื่อจัดหาหนังสือเรียนไม่เพียงพอ โรงเรียนควรจัดหาเพิ่มเติม โดยใช้เงินค่าวัสดุเหลือจ่าย หรือขอความช่วยเหลือจากชุมชนในรูปแบบของการบริจาคหรือขอความช่วยเหลือจากนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละชั้นที่มีฐานะดี และสามารถจัดซื้อหนังสือเรียนเองได้ รวมทั้งการขอรับบริจาคจากโรงเรียนใหญ่ ๆ

2.1.4 การจัดซื้อจัดหาหนังสือเรียนตามโครงการนี้ โรงเรียนจะต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 แก้ไขฉบับที่ 2 พ.ศ. 2523 และแก้ไขฉบับที่ 3 พ.ศ. 2526 โดยอาจจะสั่งซื้อตามรายการที่ต้องการไว้ก่อนโดยยังไม่ก่อหนี้ผูกพัน จนกว่าจะได้งบประมาณเงินประจำงวดแล้ว ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

2.2 การลงทะเบียนบัญชีและการเก็บรักษาหนังสือ

หนังสือเรียนทุกเล่มที่โรงเรียนจัดซื้อ หรือหามาได้เพื่อสะดวกต่อการควบคุมตรวจสอบและการให้บริการ รวมทั้งยึดอายุการใช้งานได้ของหนังสือก่อนที่จะให้นักเรียนยืมไปเรียน จะต้องดำเนินการต่อไปนี้ก่อน

1. ประทับตราโรงเรียนในหนังสือทุกเล่ม
2. ประทับ เลขที่ประจำเล่มหนังสือตามลำดับ
3. ลงทะเบียนหนังสือจำแนกตามหมวดวิชาโดยระบุวัน เดือน ปีที่ซื้อ เลขที่ชื่อหนังสือ และผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนเล่ม ราคาต่อเล่ม จำนวนเงินที่ซื้อแต่ละครั้ง
4. ลงบัญชีแยกประเภทหนังสือรายหมวดและรายวิชา จำแนกตามชื่อและผู้แต่งหนังสือโดยระบุวัน เดือน ปีที่ซื้อ และวันเดือนปีที่จำหน่ายหนังสือบวกเข้าและลบออกตามลำดับ
5. จัดตู้หรือชั้นเก็บหนังสือให้พอเพียงและเรียบร้อย ตู้หรือชั้นหนังสือดังกล่าวนี้อาจจัดไว้ในห้องสมุดของโรงเรียนห้องสมุดวิชา หรือห้องสมุดหมวดวิชา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระบบการจัดหนังสือ ให้ยืมเรียนซึ่งจะกล่าวในตอนต่อไป

2.3 การจัดบริการหนังสือยืมเรียน

มี 2 วิธี

1. การให้ยืมแบบรายภาคเรียน
2. การให้ยืมแบบห้องสมุด

เรื่องที่ 4 รูปแบบการจัดโรงเรียนตามแผนเดิมรูป

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแผนชั้นเรียน และแผนการเรียนการสอน
- 1.2 เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการบริหารงานด้านบุคคลและด้านงบประมาณ
- 1.3 เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการวางผังบริเวณโรงเรียน
- 1.4 เพื่อให้การบริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างประหยัด และอย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่องที่ 5 การจัดแผนการเรียน และการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 แผนการเรียนเป็นสิ่งกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนให้มีระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 1.2 แผนการเรียน เป็นตัวบ่งบอกแนวโน้มความต้องการด้านการเรียนของนักเรียน และความต้องการของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่
- 1.3 แผนการเรียน เป็นข้อมูลอย่างหนึ่งที่จะแจ้งให้กรม กอง ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ จัดสรรความช่วยเหลือด้านการเรียนการสอนให้แก่โรงเรียน และเป็นข้อมูลสำหรับโรงเรียนที่จะแสดงหาความช่วยเหลือจากชุมชนด้วย
- 1.4 การบริหารหลักสูตร เป็นแนวทางหรือข้อตกลงร่วมกันของโรงเรียนที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนเข้าใจงาน และสามารถทำงานด้านการเรียนการสอนได้ถูกต้องตรงกัน

เรื่องที่ 6 การใช้ทรัพยากรท้องถิ่น และความสัมพันธ์กับชุมชน

การใช้ทรัพยากรท้องถิ่น

ทรัพยากรอาจเป็นลักษณะความรู้ เงิน แรงงาน หรือทรัพย์สิน

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนของคน โดยอาจให้ความสนับสนุนในด้านการเงิน การให้ความรู้ หรือช่วยฝึกทักษะในวิชาอาชีพที่คนถนัด
- 1.2 เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับอาชีพของชุมชน และความถนัด ความสนใจและความสามารถของนักเรียนมากขึ้น
- 1.3 เพื่อเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 1.4 เพื่อเป็นการขยายความรู้และทักษะจากคนกลุ่มน้อยในชุมชนออกไปสู่วงการที่กว้างขวาง และแพร่หลายขึ้น
- 1.5 เพื่อเป็นการดำรงรักษาหรือส่งเสริมเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของชุมชน

ภาคผนวก จ

ที่ ศธ 0806/01222

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

3 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง . ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ คปล.

ด้วยนายจรูญ เกษมสายพันธ์ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา
กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชา
ภาษาไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก" ในการ
นี้มีความประสงค์จะแจกแบบสอบถามแก่ครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก (คปล.)
จำนวน 240 โรงเรียน ในสังกัดของกรมสามัญศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์
ต่อการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรและการสอนของโรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมั-
ธยมศึกษาขนาดเล็ก (คปล.) สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ธานี สัมบุรณสุระ

(นายธานี สัมบุรณสุระ)

หัวหน้าฝ่ายบริหารโรงเรียน 1 รักษาการในตำแหน่ง
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

ฝ่ายมาตรฐานโรงเรียน

โทร.2811392

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ท่านอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายจรัญ เกษมสายชนม์ ตำแหน่งอาจารย์ 1 โรงเรียน
บัวปากท่าวิทยา (โครงการ คปล.) ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปริญญาโทบัณฑิต ใน
สาขาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาไทยของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก" ในการนี้จำเป็นต้อง
สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อเป็นข้อมูลในงานวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม และโปรดกรุณา
ส่งคืนภายในวันที่ 25 มีนาคม 2530 ตามที่อยู่แบบสอบถามที่ได้จัดทำมาเรียบร้อยแล้ว และ
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัญ เกษมสายชนม์)

ผู้ทำการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาลักษณะการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเรื่อง "การศึกษาลักษณะการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก" แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน
2. วิธีการสอน
3. การใช้สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล
5. การจัดการเรียนเสริมหลักสูตร
6. การนิเทศการสอน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หรือช่องว่างที่เห็นว่าเหมาะสม หรือ
ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

3. โปรดเติมข้อความหรือความคิดเห็นลงในช่องว่างที่เว้นไว้

4. แบบสอบถามนี้มีด้วยกันทั้งหมด 11 หน้า

ตอนที่ 1

สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง
ที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 20-25 ปี 26-30 ปี
 31-35 ปี 36-40 ปี
 มากกว่า 40 ปี
3. วุฒิทางการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 อื่น ๆ โปรดระบุ
4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1-5 ปี
 6-10 ปี
 11-15 ปี
 16 ปีขึ้นไป
5. ปัจจุบันท่านสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้น .....
6. จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ .....
7. ท่านเรียนจบวุฒิต่างภาษาไทยในลักษณะ เรียนภาษาไทยเป็นวิชาเอก
 เรียนภาษาไทยเป็นวิชาโท
 เรียนวิชาเอกหรือวิชาโทอื่น ๆ
8. วิชาภาษาไทยที่ท่านสอนคือ วิชาบังคับ
 วิชาเลือก
 วิชาบังคับและวิชาเลือก

9. หน้าที่พิเศษของท่านที่นอกเหนือจากการสอน

- ที่ปรึกษาชุมชนภาษาไทย
- งานธุรการ
- งานห้องสมุด
- งานวิชาการ
- งานกิจกรรมนักเรียน
- งานแนะแนว
- อื่น ๆ .....

ตอนที่ 2

สภาพการเรียนการสอนภาษาไทย

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่เห็นว่า เหมาะสม เห็นด้วย ต้องการ หรือปฏิบัติ ตามลำดับมากน้อย

- 4 หมายถึง เหมาะสม เห็นด้วย ต้องการ หรือปฏิบัติ มากที่สุด
 3 หมายถึง เหมาะสม เห็นด้วย ต้องการ หรือปฏิบัติ มาก
 2 หมายถึง เหมาะสม เห็นด้วย ต้องการ หรือปฏิบัติ น้อย
 1 หมายถึง เหมาะสม เห็นด้วย ต้องการ หรือปฏิบัติ น้อยที่สุด

1. การใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1.	โรงเรียนของท่านได้คัดดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ในด้านต่อไปมีมากน้อยเพียงใด คัดครูเข้าสอนในระดับชั้นต่าง ๆ โดยพิจารณาตามความรู้ ความสามารถของครูและเฉลี่ยชั่วโมงสอนอย่างเหมาะสม				
2.	สนับสนุนให้ครูภาษาไทยได้เข้ารับการอบรมและดูงานหรือการประชุมสัมมนาและการประชุมปฏิบัติงานร่วมกัน ก่อนการเปิดภาคเรียน				
3.	จัดหาหลักสูตร คู่มือหลักสูตรและโครงการสอนไว้ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าอย่างสะดวก				
4.	จัดหาคู่มือครู หนังสือเรียน และแบบฝึกต่าง ๆ ไว้ให้ครูผู้สอนทุกรายวิชาก่อนเปิดภาคเรียน				
5.	สนับสนุนให้มีการจัดบริเวณโรงเรียน หรือสภาพภายในห้องเรียน ที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนวิชาภาษาไทย				

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
6.	จัดหาวัสดุที่ต้นทุนการที่จำเป็นในการเรียนการสอนไว้เพียงพอ				
1	ท่านสามารถดำเนินการให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยในข้อต่อไปมีอย่างน้อยเพียงใด เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ				
2	เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้				
3	เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันให้ถูกต้องตามกาลเทศะ				
4	เพื่อเห็นความสำคัญของวรรณคดีในฐานะมรดกของชาติ				
5	เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาความรู้อื่น ๆ เพิ่มเติม				
6	เพื่อให้ผู้เรียนเกิดวิจรรณญาณในการไตร่ตรองหาเหตุผลจากประสบการณ์การใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน				
7	เพื่อให้มีความสามารถในการเลือกสรรงานวรรณกรรมและพิจารณาข้อดีข้อเสียของงานเหล่านั้นได้				
8	เพื่อให้สามารถเห็นคุณค่าของวรรณคดีในฐานะมรดกของชาติ				

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	โรงเรียนของท่านได้จัดด้านหนังสือเรียนในด้านต่อไปนี้มีอย่างน้อยเพียงใด มีหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบและหนังสือนอกเวลาให้นักเรียนอย่างเพียงพอ				
2	มีการใช้หนังสือวิชาเลือกของผู้แต่งและสำนักพิมพ์อื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กรมวิชาการกำหนดให้ใช้				
3	มีการให้นักเรียนใช้หนังสือที่นอกเหนือจากที่กรมวิชาการกำหนด เช่น แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะที่สำนักพิมพ์จัดทำเพื่อจำหน่าย หรือที่โรงเรียนจัดทำเอง				
4	มีการกำหนดหนังสือเรียนตามกลุ่มโรงเรียนที่ได้กำหนดให้โรงเรียนใช้หรือเลือกใช้				

2. ด้านวิธีการสอน

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านจัดด้านการเรียนการสอนในข้อต่อไปนี้มีอย่างน้อยเพียงใด มีการวางแผนการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับเด็ก				
2.	ได้ประเมินผลและปรับปรุงความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนที่จะทำการสอนทุกครั้ง				
3.	ได้แจ้งจุดประสงค์การเรียนให้นักเรียนทราบทุกครั้ง				
4.	สามารถสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ				

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
5.	สามารถสอนโดยนำเอาเนื้อหาในวรรณคดีและหลักภาษามาสอนให้สัมพันธ์กับทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน				
6.	มีการสอนเสริมสำหรับนักเรียนที่สนใจเรื่องใดเป็นกรณีพิเศษ เช่น การแต่งคำประพันธ์ การพูด				
7.	มีการสอนซ่อมเพื่อแก้ไขเด็กที่มีปัญหา เช่น เรียนซ้ำ สติปัญญาต่ำ ไม่ตั้งใจเรียน				
8.	ในการสอนวิชาภาษาไทย ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด				
	1. กิจกรรมเกี่ยวกับการฟัง เช่น ฟังรายการข่าว ฟังการอภิปราย บรรยาย ปาฐกถา โต้วาทิ				
	2. กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด เช่น พูดปาฐกถา โต้วาทิ เล่านิทาน สันทนา เป็นโฆษก				
	3. กิจกรรมเกี่ยวกับการอ่าน เช่น สดุดมหนังสือ ประกวดอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง อ่านในใจ				
	4. กิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน เช่น เขียนข่าว เขียนร้อยกรอง บทความ เรียงความ จดหมาย				
	5. กิจกรรมเกี่ยวกับหลักภาษา เช่น สัตบายนิเทศ การเล่นเกมทางหลักภาษา การทำรายงาน				
6. กิจกรรมเกี่ยวกับวรรณคดี เช่น การเล่นเกม สดงานของกวีต่าง ๆ การไปทัศนศึกษา					
9.	ในการเรียนการสอนท่านนำเอาวิธีการสอนต่อไปนี้มาใช้มาน้อยเพียงใด				
	1. วิธีการบรรยายหรือการบรรยายโดยใช้สื่อประสม				
	2. วิธีการอภิปรายโดยครูและนักเรียนจัดร่วมกัน				
	3. วิธีการแก้ปัญหา โดยกำหนดปัญหาให้นักเรียนได้ฝึก				

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	4. วิธีแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าหรือค้นคว้ารายบุคคล				
	5. วิธีการลำธิตโดยครูลำธิตให้มักเรียนดู				
	6. วิธีการแสดงบทบาทลุ่มมุดิ เช่น แสดงละคร				
	7. วิธีใช้สถานที่การณ์จำลองและเกม				
	8. วิธีการสอนเป็นคณะโดยครูลำธาต่าง ๆ				
	9. วิธีการสอนเป็นรายบุคคล				
	10. การสอนโดยศูนย์การเรียนและบทเรียนสำเร็จรูป				
	11. การใช้น้าฎการและเพลงประกอบการสอน				
	12. การให้การฝึกปฏิบัติ เช่น การโต้วาที การเขียน				
	13. การศึกษาดูงานนอกสถานที่หรือของจริง				

3. การใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนท่านได้มาด้วยวิธีการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด				
	1. ผลิตขึ้นมาใช้เอง				
	2. ผลิตซื้อมาใช้เอง				
	3. ขอขิมจากสถานศึกษาอื่น ๆ				
	4. ขอขิมจากหมวดวิชาอื่นในโรงเรียน				
	5. มอบหมายให้มักเรียนผลิต				
	6. ผลิตซื้อด้วยเงินบำรุงการศึกษา				
	7. ผลิตใช้ร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน				
	8. ขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่โลัดฯ ของโรงเรียนในการช่วยผลิตหรือให้ความสะดวก				

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
2.	ท่านใช้สื่อการสอนต่อไปนี้มาประกอบการสอนวิชา ภาษาไทยมากน้อยเพียงใด				
	1. ภาพนิ่ง				
	2. แผ่นโปร่งใสและเครื่องฉาย				
	3. วิทยุและเครื่องบันทึกเสียง				
	4. ภาพยนตร์				
	5. เทปบันทึกภาพ				
	6. แบบเรียน				
	7. คู่มือและแบบฝึก				
	8. หนังสือพิมพ์และวารสาร				
	9. หนังสืออ่านประกอบ				
	10. สิ่งพิมพ์ที่โรงเรียนจัดทำเฉพาะกรณี				
	11. แผนภาพหรือแผนภูมิ				
	12. หุ่นจำลองหรือของจริง				
	13. ป้ายคำหรือแถบประโยค				
	14. ซอรัคและกระดานดำ				
	15. รูปภาพ ภาพถ่าย ภาพวาด				
	16. หุ่นกระบอก หุ่นมือ				
	17. ป้ายนิเทศ				
3.	โรงเรียนของท่านจัดในการใช้สื่อในด้านต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด				
	1. เลือกใช้สื่อการสอนได้ตรงกับเนื้อหาวิชา				
	2. เลือกสื่อได้ตรงกับกิจกรรมการเรียนการสอน				
	3. สื่อที่ใช้ตรงกับวัยและประสบการณ์ของนักเรียน				
	4. สื่อที่ใช้ช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียน				
	5. สื่อที่ใช้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของโรงเรียน				

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	6. ใช้สื่อได้อย่างคุ้มค่าและเป็นระบบ				
	7. ใช้สื่อได้ถูกต้องตามประเภทของสื่อ				
	8. มีการใช้สื่อในรูปของสื่อประสมแบบต่าง ๆ				

4. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มีการกำหนดเกณฑ์ผ่านขั้นต่ำในรายวิชาที่สอนอย่างเหมาะสมตามอัตราส่วนที่กำหนดในหลักการวัดผล				
2.	แจ้งให้นักเรียนทราบจำนวนครั้งของการสอบ จำนวนชิ้นงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติ และเกณฑ์ในการวัดผลงาน				
3.	ใช้เครื่องมือหรือวิธีการวัดผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียน เช่น ทดสอบการพูดจากการปฏิบัติหรือสังเกต				
4.	เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียน				
5.	ได้วัดผลและประเมินผลเป็นประจำและต่อเนื่อง				
6.	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน				
7.	มีการวัดผลคะแนนด้านเจตคติ				
8.	มีการวิเคราะห์ข้อสอบหรือจัดทำคลังข้อสอบ				
9.	ทำนนำการวัดผลตามขั้นตอนการเรียนรู้อย่างน้อยเพียงใด 1. ความจำ เช่น คัพท์ กฎ แบบแผน คำประพันธ์				

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	2. ความเข้าใจ เช่น การแปลความ การตีความ				
	3. การนำไปใช้ เช่น การแก้ปัญหา การลงคิด แก้ไข				
	4. การวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์เรื่องที่ เรียน				
	5. การสังเคราะห์ เช่น เขียนเรียงความ แต่งคำประพันธ์				
	6. การประเมินค่า เช่น การวินิจฉัยหนังสือหรือ บทความ				
10.	ทำนวัตริการต่อไปนี้มีมาใช้ในการประเมินผลการเรียน มากน้อยเพียงใด				
	1. การใช้ข้อสอบปรนัย				
	2. การใช้ข้อสอบอัตนัย				
	3. การใช้ข้อสอบปรนัยและอัตนัย				
	4. การถามตอบปากเปล่า				
	5. การอภิปรายแสดงความเห็น				
	6. การทำรายงานและเล่นผลงานหรือตรวจ สมุดงาน				
	7. การให้ทำกิจกรรม เช่น การแสดงละคร นิทรรศการ				
	8. การสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล เช่น ความสนใจ				
	9. การใช้แบบสอบถาม				

5. การวัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านมีการวัดในด้านต่อไปนี้มากน้อยเพียงใดในการวัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน				
	1. เชิญวิทยากรมาบรรยาย				
	2. การแสดงละครหรือบทบาทสมมติ				
	3. การอภิปรายหรือโต้วาที				
	4. การประกวดการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง				
	5. การจัดทำหนังสือหรือเอกสารเผยแพร่				
	6. การจัดนิทรรศการในโอกาสต่าง ๆ				
	7. การเล่นเกมประกอบความรู้ทางภาษาไทย				
	8. การประกวดการเขียน เช่น เรื่องความกลอน				
	9. การศึกษานอกสถานที่				
	10. การวัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม เช่น การแสดงเพลงพื้นบ้าน การเล่านิทาน				
	11. การวัดรายการตอบปัญหาภาษาไทย				
12. การวัดกิจกรรมวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวรรณคดี					
2.	ท่านประเมินผลการวัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิธีการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด				
	1. การสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน				
	2. การนับเวลาเข้าร่วมร้อยละ 80 ของเวลา				
	3. การดูผลการปฏิบัติในการวัดกิจกรรมของนักเรียน				
4. การให้ผู้เกี่ยวข้องอื่นช่วยประเมิน เช่น ผู้บริหาร ครูอาจารย์อื่น นักเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
3.	ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรท่านมีการจัดโดยวิธี ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด				
	1. ครูเป็นผู้วางแผนและดำเนินกิจกรรมเอง				
	2. ครูวางแผนแล้วให้นักเรียนจัดทำ				
	3. ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนและดำเนินงาน				
	4. นักเรียนวางแผนและดำเนินงานโดยมีอาจารย์ ที่ปรึกษา				

6. การนิเทศการสอน

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านได้รับการนิเทศจากบุคคลต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด				
	1. ศึกษานิเทศก์				
	2. ผู้บริหารโรงเรียน				
	3. หัวหน้าฝ่ายวิชาการ				
	4. ครูภายในหมวดวิชา				
	5. ครูอาวุโสที่มีประสบการณ์ในโรงเรียน				
	6. ครูที่ได้รับการนิเทศภายในของโรงเรียน				
2.	ท่านมีความเห็นต่อการจัดการนิเทศในด้านต่อไปนี้ เพียงใด				
	1. ด้านหลักสูตรวิชาภาษาไทย				
	2. ด้านเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ				
	3. ด้านวิธีการสอน				
	4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน				
	5. ด้านการวัดและประเมินผล				
	6. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร				

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
3.	ท่านได้รับการนิเทศด้วยวิธีต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด				
	1. การบรรยายหรืออภิปราย				
	2. การสัมมนาหรือประชุมปฏิบัติการ				
	3. การเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน				
	4. การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น				
	5. การสาธิตการสอนโดยครูที่ประสบภาระณ์				
	6. การจัดนิทรรศการทางการสอน				
	7. การศึกษาดูงานนอกสถานที่				

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนของท่านในด้านต่อไปนี้ ลงในช่องว่างที่ให้ไว้

1. ด้านการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยไปใช้ในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ .....

.....

2. ด้านหนังสือแบบเรียนและคู่มือครู

ข้อเสนอแนะ .....

.....

3. ด้านวิธีการสอน

ข้อเสนอแนะ .....

.....

4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ .....

.....

5. ด้านการวัดและการประเมินผล

ข้อเสนอแนะ .....

.....

6. ด้านการนิเทศการสอน

ข้อเสนอแนะ .....

.....

7. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ .....

.....

ประวัติผู้เขียน

นายจรัญ เกษมส่ายขันธ์ เกิดวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2503 สำเร็จการศึกษาปริญญา
ศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกการสอนภาษาไทย จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช เมื่อปีการศึกษา 2526 เข้าศึกษาต่อในสาขาการสอนภาษาไทย ภาควิชา
มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2528 ปัจจุบันรับราชการ
ในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบัวปากท่าวิทยา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม